

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenskt 1700-tal: Frihetstiden

Swedish 18th Century Literature: The Literature of the Age of Liberty,

**7.5 Högskolepoäng
7.5 ECTS credits**

Kurskod: LVAK11
Gäller från: HT 2010
Fastställt: 2010-10-27
Institution: Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria

Huvudområde: Litteraturvetenskap
Fördjupning: A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Institutionsstyrelsen vid Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria 2010-10-27.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Kandidatexamen med litteraturvetenskap som huvudämne eller motsvarande.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
AK11	Svenskt 1700-tal: Frihetstiden	7.5

Kursens innehåll

Kursen avser att på en gång bredda och fördjupa den studerandes kunskaper om frihetstidens litteratur, och de historiska, sociala och politiska omständigheterna för litteraturens och de litterära genrernas framväxt och utveckling. I centrum står framväxten av ett svenskt litteraturspråk och en nationallitteratur. Periodens genrer såsom teatern, odet, pastoralen, tillfällesdikten och flera andra behandlas.

Förväntade studieresultat

Den studerande förväntas efter genomgången kurs kunna

- redogöra för de historiska omständigheter som format periodens litteratur.
- redogöra för periodens centrala tankeströmningar och begrepp.
- identifiera periodens genrer och redogöra för deras särdrag.
- muntligt och skriftligt analysera och teoretisera kring texter och författarskap ur både historiska och genreperspektiv.

Undervisning

Undervisningens form och omfattning kan anpassas till såväl antalet studenter på kursen som institutionens ekonomiska situation

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras muntligt och/eller skriftligt.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt Otillräckligt.

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt 21 d, ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får ej tillgodoräknas samtidigt med motsvarande kurser lästa vid andra lärosäten.

Kurslitteratur

Litteraturlista

Allmänt (översiktligt):

Breitholtz, Lennart, Studier i frihetstidens litteratur, (1956), kap. med relevans för lästa verk
Den svenska litteraturen II, red. Lars Lönnroth & Sven Delblanc, (1988), s. 9-186, (1999), s. 275-442

Ekman, Rolf, Estetikens historia från 1700-talets början till och med Goethe, (1963), kap. "Sjuttonhundratalet i Sverige"

Frängsmyr, Tore, Sökandet efter upplysningen. Perspektiv på svenskt 1700-tal, (2006), relevanta avsnitt (frihetstiden).

Hansson, Stina, Från Hercules till Swea. Den litterära textens förändringar, (2000) – läses kursivt

Lamm, Martin, Upplysningens romantik. Den mystiskt sentimentala strömningen i svensk litteratur, (1981 [1918]) Frihetstiden, del I, s. 137-320

Ny Illustrerad Svensk Litteraturhistoria II, (1967), andra bearb. uppl., s. 89-303

Röhl, Magnus, Kalliope på svenska cirka 1720-1830. Ett bidrag till vår kännedom om detaljer och dominanter i det versepiska Sverige, (1997), s. 7-86

Östman, Hans, Swedish Non-Academic Criticism in the Era of Freedom 1718-1772 (1993), kap. I:01-03, 09-10, 12-19, kap. II och III.

Poesi (från tillfällesdiktning till versepik)

Bellman, Carl Michael: ur StU VIII, Dikter till enskilda 1, n:o 11, 16, 22, 23.

ur StU XIII, Ungdomsdikter 1. Dikter av blandat innehåll: n:o 1 och 5.

ur Carl Michael Bellman, Fredmans Epistlar, Text- och melodihistorisk utgåva, 4 (5)

red. Gunnar Hillbom och James Massengale, Stockholm 1990: n:o 3, 5, 9, 12, 21, 23, 27, 31, 34, 35.

ur Carl Michael Bellman, Fredmans Sånger, Text- och melodihistorisk utgåva,

red. Gunnar Hillbom och James Massengale, Stockholm 1992: n:o 6, 10, 22, 23, 24, 35, 41,42,

OBS! ”StU+nummer” avser Carl Michael Bellmans skrifter. Standardupplaga utgiven av Bellmanssällskapet. Läs även StU:s kommentarer till enskilda dikter!

Creutz, Gustaf Philip: ”Atis och Camilla”, ”Daphne”, ”Elegie”, Sommar-Qvåde”, ”Saga” i Svensk Litteratur 2. Frihetstiden och gustavianska tiden, red. Torkel Stålmärck, (1993)

Dalin, Olof von: ”Herda-Qvåde”, ”Nattens beröm”, ”Öfver Stads-Lefvernet”, ”Engsö-Nöjen”, ”Kämpe-Visa” i Svensk Litteratur 2

Frese, Jacob: ”Vårbeträktelser” i Svensk Litteratur 1. Från runorna till 1730, red. Bernt Olsson, (1993)

Gyllenborg, Gustaf Fredrik: ”Vinter-Qvåde”, ”Menniskjans Elände”, ”Satire. Verldsföraktaren” i Svensk Litteratur 2

Lybecker, Georg: ur ”Mose och Lamsens visor” i Svensk litteratur 1

Nordenflycht, Hedvig Charlotta: urvalet i Svensk litteratur 2, samt ”Tåget öfver Bält” (stencil).

Odel, Anders: ur ”Sinclairesvisan” i Svensk Litteratur 2

Runius, Johan: ”Öfwer Werldens Fåfångligheter” i Svensk litteratur 1

Prosa (prosaberättelse, fabel, saga, satir, kritik, reseskildring, värtalighet mm)

Dalin, Olof von: ur Then Svänka Argus, Sagan om hästen i Svensk Litteratur 2

Gyllenborg, Gustaf Fredrik: tre valfria fabler ur Svenska texter 3. Berättande dikt från 1700-talet, utg. Rolf Hallman (1959)

Höpken, Anders Johan von: ”Äreminne över Carl Gustaf Tessin” i Hillman, Rolf, Akademisk värtalighet från 1700-talet. Anders Johan von Höpken och Magnus Lehnberg (1957), s. 1-54 von Linné, Carl, urvalet i Svensk litteratur 2, samt 50 sidor ur Iter Lapponicum (NOK Pocket, årtal?)

Mörk, Jacob, och Törngren, Anders: ur Adalriks och Giöthildas äfventyr i Svensk Litteratur 2 Swedenborg, Emanuel, urvalet i Svensk litteratur 2

Triewald, Samuel: ur ”Om dem som inbilla sig wara Poeter”, ”SATYRE emot våra Dumma Poeter” i Svensk Litteratur 1

Wallenberg, Jacob: Min son på galejan, Samlade skrifter II, utg. Torkel Stålmärck, Svenska Vitterhetssamfundet (1999)

Dramatik och teater

Bellman, Carl Michael: ”Det lyckliga skeppsbrottet” i StU VI, Dramatiska arbeten

Gyllenborg, Carl Fredrik: Svenska sprätthöken, utg. Lennart Breitholtz, Svenska 5 (5)

litteratursällskapets klassikerutgåvor, (1959)

Modée, R.G.: Fru Rangsiuk, utg. Per Erik Wahlund, Svenska litteratursällskapets klassikerutgåvor (1961)

Sekundärlitteratur:

Afzelius, Nils: ”Min son på galejan och den komiska resebeskrivningen” i Samlaren 1924

Carlsson, Ingemar, Olof Dalin och den politiska propagandan inför ”lilla ofreden”. Sagan Om Hästen och Wår-Wisa i samtidspolitisk belysning (1966), s. 82-110, 120-310

Dixelius, Olof, Linnétraditionen i svensk litteratur. En kritisk översikt, Filologiskt arkiv 42, Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Stockholm 2000

Helén, Gunnar, ”Sjuttonhundralets naturbeskrivning. Stilistiska iakttagelser i Creutz’, Gyllenborgs och Oxenstiernas poesi” i Nusvenska studier 22 (1942)

Hillman, Rolf, Svensk prosastil under 1700-talet. Dalin – Linné – Gustaviansk talekonst (1970)

Hörström, Erik, Anders Odel. En studie i frihetstidens litteratur- och kulturhistoria (1943), kap. II om ”Sinclairesvisan”, s. 30-92

Johannesson, Kurt: ”Bellman och ceremonierna” i 10 forskare om Bellman red. Horace Engdahl (1977)

Linnés språk och stil. Studier i Linnés svenska författarskap..., samlade och utgivna av Sigurd

Fries, Stockholm 1971

Lönnroth, Lars, Ljuva karneval!, Om Carl Michael Bellmans diktning (2005) kap. 3

Malm, Mats, Textens auktoritet, (2001), s. 95-119 (Adalrik och Göthilda, Tecla).

Ridderstad, Per S., "Vad är tillfällesdiktning?" i Personhistorisk tidskrift 76:3, (1980), s. 25-41

Stålmärck, Torkel: Tankebyggarorden 1753-1762. Miljö- och genrestudier (1986)

Stålmärck, Torkel: Johan Mörck. Studier kring våra äldsta romaner (1974), kap. IV

Warburg, Karl: Det svenska lustspelet under frihetstiden. En litteraturhistorisk studie (1876) i anslutning till lästa verk

Öhrberg, Ann, Vittra Fruntimmer. Författarroll och retorik hos frihetstidens kvinnliga Författare, diss.,(2001)